

**birim fiyat üzerinden
sözleşmeye bağlanarak
yaptırılmış olan ... Otopark ve
Yol Düzenleme İnşaatı İşinin
ihaleye esas ilk keşfinde,
kaldırımlarda döşeme kaplama
imalatı olarak ön görülen
beton parke ve renkli beton
parkenin, işin devamı
sırasında granit kaplamaya
dönüştürülmesi sonucu
yüklenici ile idare arasında
çıkan uyuşmazlık**

Karar Konusu : Görüş İstemi

Karar No : 2013/39

Karar Tarihi : 05/09/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Başkanlığınca yaptırılmış olan “... Otopark ve Yol Düzenleme İnşaatı İşİ” nde kaldırımlarda yapılan döşeme kaplama malzemesi ile ilgili görüş istemidir.

II – KONU

... Başkanlığı, ... sayılı yazıları ile; Fen İşleri Dairesi

Başkanlıklarınca, 2886 sayılı

Devlet İhale Kanununa dayanılarak hazırlanan Fonlar İhale Yönetmeliğine göre İhale edilerek,

03.02.2003 tarihinde birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanarak yaptırılmış olan ... Otopark

ve Yol Düzenleme İnşaatı İşinin ihaleye esas ilk keşfinde, kaldırımlarda döşeme kaplama imalatı

olarak ön görülen beton parke ve renkli beton parkenin, işin devamı sırasında granit kaplamaya

dönüştürülmesi sonucu yüklenici ile idare arasında çıkan uyuşmazlık konusunda görüşlerimizin

bildirilmesi istenilmektedir.

III – İNCELEME

Konu, gönderilen yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca

incelenmiştir.

Talebe ilişkin konu hakkındaki,

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Yüklenici 10.06.2013 tarihli yazısında özetle; idaresince, Bimtaş A.Ş. raporuna

dayanarak, granit kaplama imalatlarında kullanılması gereken granitin cinsinin Bergama Gri

olması gerekirken, Çin menşeli granit olduğunun belirlendiği ifade edilerek, bu granit cinsi

için İstanbul Ticaret Odası rayiçlerine göre yeni fiyatların oluşturulduğu, ancak Bimtaş A.Ş.

raporunda kaplamada kullanılan granitin Bergama Gri'ye benzemediği belirtilmekle birlikte,

menşei konusunda herhangi bir bilgi verilmediğini, yazıları ekinde yer alan resimlerden de

görülebileceği üzere, granitin Aksaray Yaylak'a benzediğinin, Bimtaş A.Ş. raporuna göre kırmızı

granitler için Afrika Red türü granit dikkate alınarak, yeni birim fiyatların resmi rayici esas

alınarak tespit edilmesinin gerektiği, bu durumda fiyatların daha artacağı, İTO onaylı faturaya

göre yeni fiyat yapmasının sözleşmesine uygun olmadığı,

Ayrıca işin 31.12.2006 tarihinde geçici, 31.12.2007 tarihinde de kesin kabulü yapılarak tamamlandığı, 14.03.2007 tarihinden bu yana idarede incelenmekte olan kesin hesaplarına ait kesin hakediş raporunun düzenlenmesinin, Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesinin 40. maddesi gereğince zorunluluk arz ettiği, İdaresinin görüş ve değerlendirmeleri; İdaresi 15.07.2013 tarih ve 2931 sayılı yazısında özetle; işin 1. keşfinde kaldırımlarda yapılacak olan döşeme kaplamalarının, 17.214/1B-7 "Beton parke taşı ile döşeme kaplaması yapılması (h=8cm) ve 17.214/1B-8 "Renkli beton parke taşı ile döşeme kaplaması yapılması (h=8cm)" öngörüldüğü, ancak işin yapımı sırasında Bağdat Caddesinin prestiji nedeniyle döşeme kaplamalarının, 26.220/B poz No lu 4cm Bergama Gri Granit malzeme ile yapılmasına karar verildiği, yapılan granit kaplama bedellerinin bu poza göre ödendiği, ancak kesin hesap aşamasında döşenen granitlerden alınan numuneler üzerinde yapılan laboratuvar incelemeleri sonucu döşenen granitin Çin menşeli granit olduğunun anlaşıldığı, Çin menşeli granite ait uygulama yılı rayiçlerinin İstanbul Ticaret Odasından 18.09.2012 tarihli yazıları ile temin edildiği, Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesinin 20. Maddesi gereğince bu rayiçlere göre düzenlenen analiz ve birim fiyatları tetkik ederek imzalaması için yükleniciye 7 gün süreli tebligat yapıldığı, Ancak, yüklenicinin, 11.06.2013 tarihli dilekçelerinde belirtilen sebeplerle yeni birim fiyatı kabul etmeyeceklerini idarelerine bildirdiği, Ayrıca, işin yapımı sırasında, ara hakedişlerin yapıldığı dönemde de, kullanılan granit malzemenin yerli olmadığının fark edildiği, ancak kullanılan ithal granitlerin fiziksel özellikleri

açısından (sertlik ve su emme) yerli granitlere göre daha iyi vasıfta olduğu ve yerli granitlerle ithal granitlerin piyasadaki satış fiyatları arasında fazla bir fark olmadığından dolayı yeni fiyat yapılmasına gerek görülmediği, fakat kesin hesap aşamasında yerinde yapılan imalata uygun yeni birim fiyat yapılması gerektiği sonucuna varıldığı ve yapılan birim fiyatlar üzerinde yüklenici ile uzlaşma sağlanamadığından, fiyatların kurulumuzca yapılması istendiğine, ilişkin bulunmaktadır.

Talebe ilişkin tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak belirtildikten sonra, konunu inceleme ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

Gelinen bu aşamaya kadarki süreçteki, işin yapı denetim hizmetleri, geçici hakedişlerin tanzim ve ödemeleri, geçici kabul, kesin kabul, kesin hesapların hazırlanmasını kapsayan iş ve işlemlerle ilgili olarak bir görüş talebinde bulunulmadığı, dolayısıyla bu konularda bir değerlendirme yapılması cihetine gidilmeyerek taleple sınırlı kalmıştır.

Ayrıca, işin sözleşme ve eki hükümleri ile ilgili mevzuatına uygun olarak yürütülmesinin temin edilmesi konusundaki yükümlülük ve sorumluluğun sözleşmenin taraflarına ait olduğu da bilinen bir husustur.

Bilindiği üzere, keşif özetinde veya birim fiyat cetvelinde fiyatı gösterilmemiş olup da yapılması idarece istenilen yapım işlerinin yeni birim fiyatlarının tespiti ile ilgili usul ve esaslar, sözleşmesi eki Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesinin (B.İ.G.Ş.) Fiyatları belli olmayan işler başlıklı 20 nci maddesinde belirtilmiş olup, maddede; “Keşif özetinde veya birim fiyat cetvelinde fiyatı gösterilmemiş olup da yapılması idarece istenen yapım ve hizmet işlerinin yeni birim

fiyatları tesbit edilirken öncelik

sırası ile aşağıdaki analizler kullanılır;

a- Sözleşme ve eklerindeki (birim fiyat cetvellerindeki) birim fiyatların tesbitinde

kullanılan analizler veya varsa o işe ait teklif analizler;

b- Sözleşme birim fiyatlarının tesbitinde kullanılan analizlerle veya varsa o işe ait teklif analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler;

c- Diğer idarelere ait benzer analizler;

d- Birim fiyatı tesbit edilecek iş kalemleri için o işin yapılması sırasında tutulacak

puantajla tesbit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinaların çalışına saatleri esas

alınarak oluşturulacak analizler;

Yeni birim fiyatların tesbitinde, yukarıdaki analizlere öncelik sırası ile aşağıdaki

rayiçler uygulanır;

1- Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tesbit edilip yayımlanan rayiçler veya varsa o işe

ait teklif rayiçler

2- Diğer idarelerce tesbit edilmiş rayiçler;

3- İdarece kabul edilmek şartı ile Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış

memleket rayiçleri;

Bu usullerden hiç biriyle yeni birim fiyat tesbiti mümkün olamıyorsa, o iş kalemine ait,

Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış fatura bedelleri esas alınarak yeni birim fiyat tesbit

edilebilir.

Yeni birim fiyat, müteahhitle birlikte yukarıda belirtilen usullerden biri ile tesbit

edilerek bu hususta düzenlenen tutanak idarenin onayına sunulur ve onaydan sonra geçerli olur.

Yeni birim fiyat tesbitinde müteahhitle uyuşulamaz ise anlaşmazlık, idaresi tarafından en çok bir

ay içerisinde Bayındırlık Kuruluna intikal ettirilir.

Bayındırlık Kurulu tarafından tesbit edilen

fiyatın iki tarafça kabulü, zorunludur.

Birim fiyat uyuşmazlığı hallerinde müteahhit, Bayındırlık Kurulunun kararını

beklemeden, idare tarafından tesbit edilmiş fiyatın uygulanması şartı ile işe devam etmek zorundadır.

Bu maddede belirlenen usullerle tesbit edilen birim fiyatlara, sözleşme veya eklerindeki

esaslara göre, varsa ihale indirimi uygulanır.

İdare istediği takdirde, sözleşme ve ekleri kapsamında bulunmayıp ayrıca bir

müteahhide yaptırılması mümkün olan işi başkasına yaptırabilir, bundan dolayı müteahhit hiç

bir istekte bulunamaz.” hükmü yer almaktadır.

Bahis konusu işte, idaresince yapılmasına karar verilen 4 cm kalınlığındaki 26.220/B

poz nolu Bergama Gri Granit ile kaplama yapılması yerine, idaresince yüklenici tarafından

yapıldığı ifade edilen 4 cm kalınlığındaki Çin menşeli Gri Granit ve Pembe Granit malzeme ile

kaplama yapılmasına ait imalat kalemi ile ilgili olarak gerekli tespitlerin zamanında taraflarca

yapılması ve bu tespitlere dayalı olarak da yeni birim fiyatların yine müştereken sözleşmesi eki

B.İ.G.Ş.’nin 20 nci maddesinde öngörülen usul, esaslar ve sürelerde belirlenmesi gerekirken,

buna uygun hareket edilmediği anlaşılmaktadır.

Bu vurgulama yapıldıktan sonra, taraflar arasındaki anlaşmazlığın B.İ.G.Ş.’nin 20 nci

maddesinde öngörülen nitelikte bir anlaşmazlık olup olmadığının değerlendirilmesine geçilmiştir.

İdaresi, kaplamada kullanılan granitin, Çin menşeli gri granit ve pembe granit olduğunu

belirterek buna dayalı olarak fiyat belirleme cihetine gittiği, yüklenicinin ise kullanılan malzemenin

bir kısmının Aksaray Yaylak, bir kısmının da Afrika Red menşeli kırmızı granit olduğunu iddia

ederek yeni fiyat yapılacak ise bu malzemeler esas alınarak fiyatın belirlenmesinin gerektiğini talep etmekte olup, yüklenicinin numunenin cinsi ile ilgili bu görüş ve iddiasına ilişkin olarak idaresinin, Bintaş A.Ş. nce hazırlanan raporun dışında başka bir tespit ve değerlendirmesinin bulunup bulunmadığı hususunda, idaresi yazısı ve eklerinde bir bilgi yer almamaktadır.

Buradan da anlaşılabacağı üzere, anlaşmazlık, idarece yapılmasına karar verilen granit malzemesi yerine, fiiliyatta kullanılan malzeme ile yapılan kaplamaya ait yeni birim fiyatın tespiti sırasında taraflar arasında oluşmuş bir uyuşmazlık olmadığı, ihtilafın yeni birim fiyatın tespiti dışında, kullanılan malzemenin cins ve niteliğine ilişkin bulunduğu, dolayısıyla kullanılan malzemenin cins ve rayiç bedelinin sözleşmesinde öngörülen usule uygun olarak belirlenmesi durumunda, buna dayalı olarak fiyatın müştereken tespit edilmesi hususunda taraflar arasında bir anlaşmazlık oluşmayacağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, ihtilafın B.İ.G.Ş.'nin 20 nci maddesinde ön görülen nitelikte bir fiyat tespiti anlaşmazlığı olmadığı, bu nedenle konunun bu maddeye uygun olarak oluşmuş bir anlaşmazlık olarak kabul edilerek yeni birim fiyatın Kurulumuzca belirlenmesi cihetine gidilmesinin belirtilen madde hükmüne aykırılık teşkil edeceği hususu açıktır.

Ayrıca, kullanılan granit malzemesinin cins ve niteliğinin belirlenmesi gibi bir husus

Kurulumuz görevleri arasında yer almamaktadır. Ancak, sözleşmesi ve ekleri hükümlerine uygun olarak hareket edilmek suretiyle Üniversitelerce veya bu konuda akredite edilmiş kuruluşlarca belirlenmesi mümkün bulunmaktadır.

IV- KARAR

... Başkanlığınca ihale edilerek yaptırılan "...Otopark ve Yol Düzenleme İnşaatı İşi" ile ilgili idaresi talebine ilişkin konu, ön bölümde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Anlaşmazlık, idarece yapılmasına karar verilen granit malzemesi yerine, fiiliyatta kullanılan malzeme ile yapılan kaplamaya ilişkin yeni birim fiyatın tespiti sırasında taraflar arasında oluşmuş bir uyuşmazlık olmadığı, ihtilafın yeni birim fiyatın tespiti dışında, kullanılan malzemenin cins ve niteliğine ilişkin bulunduğu,

Dolayısıyla, taraflar arasında oluşan anlaşmazlığın B.İ.G.Ş.'nin 20 nci maddesinde ön görülen nitelikte bir fiyat tespiti anlaşmazlığı olmadığı, bu itibarla, konunun bu maddeye uygun olarak oluşmuş bir fiyat anlaşmazlığı olarak kabul edilerek yeni birim fiyatın Kurulumuzca belirlenmesi cihetine gidilmesinin, belirtilen madde hükmüne aykırılık teşkil edeceğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 05/09/2013 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.